

EMLÉKEK

NEGYEDE

Holnap is megrende-
zik a tabániak ha-
gyományos találko-
zóját. Budapest egy-
kori regényes város-
részét már több mint
harminc éve lebont-
tották.

● Tabán?

— A Gellérthegy és a
Várhegy kicsinyke
völgyében volt. A ki-
tűnő természeti adott-
ságok és az itt lévő
dunai átkelőhely ko-
rán lakottá tette. A
mai főváros egyik
legrégebbi települése,
magja. A rézkor, a
bronzkor és a vaskor
emberei is lakták, ké-
sőbb az eraviszku-
szok, majd a ró-
maiak. A honfoglaló
magyarok idején a
tabáni település neve:
minor Pest ultra Da-
nubium sita, vagyis a
„Dunán túl fekvő kis
Pest”.

● Kücsük ilidzse?

— A városrészt a tör-
ökök 1541-től De-
baghane: Timárte-
lepnek nevezték, az
Ördögárok mellett la-
ló timármesterek
után. Szlávos elfer-
dítése az ide költöz-
tetett al-dunai görög-
keleti szerbektől
ered, Tabahonnak
hangzik, ebből szár-
mazott a Tabán.
Egyébként a törökök
nemigen építkeztek.
Kizárólag a fürdők
karbantartásáról gon-
doskodtak. Reinhold
Lubenau königsbergi
orvos Buda eleste
után írta: „Elsétál-
tunk a Gellérthegy
alatt levő meleg für-
dőkhöz. A víz önma-
gától meleg, ott a for-
rása; olyan forró,
hogy egy disznó is
megfőne benne”. A
Rudas fürdő kupolás
épületét Szokoli
Musztafa 1566 táján
rendbehozatta. Az
Imre fürdő akkori ne-
ve Kücsük vagy De-
baghane ilidzse volt.

● Tűz és csákány?

— A Tabánba később
görögkeleti szerbek
kerültek. Az 1700-as
években már hétszáz-
nál több háza állt. Az
idők során — így
1810-ben is — több-
ször tűz pusztította.
A főváros vezetői
1927-től lebontatták.
Napjainkig megma-
radt műemlékei —
egyebek mellett — a
háromszög alakú
Szarvasház, az Apród
utca 10., ahol Virág
Benedek élt. (Ez
épület udvari ke-
resztszárnyát és Döb-
rentei utcai részét
helyreállították.) Az
Attila utca és a
Szarvas tér sarki mai
plébánia helyén volt
1686-ig Musztafa pasa
dzsámija. A templo-
mot legutoljára 1962-
ben restaurálták.